

Vertaistuki opinnäytetyöprosessissa auttaa opiskelijaa valmistumaan

16.5.2023

Nyt on taas se aika vuodesta, kun lukuvuosi on loppumassa. Joidenkin osalta se saattaa olla se viimeinen. Opintopisteet ovat kasassa ja opiskelija tuskailee viimeisten opinnäytetyöhön liittyvien asioiden parissa. Opinnäytetyön tekeminen osoittautuu monelle opiskelijalle haasteelliseksi ja vaikeaksi. Opinnäytetyön tekemisen venyminen hidastaa valmistumista. (Reunanen 2013, i.a.)

Aika moni opiskelija jättää, syystä tai toisesta, seminaareihin osallistumisen varsin vähäiseksi. Seminaarien hyötyä ei ehkä hahmoteta ja koetaan, että siitä ei hyödytä mitään.

Uskallan, tällä ohjaajakokemuksella ja itsekin useamman opinnäytetyön tehneenä, väittää seminaareista olevan todella paljon hyötyä. Vähimmillään se auttaa huomaamaan, että ei ole haasteiden kanssa yksin. Käytännössä opiskelukaverit kamppailevat todennäköisesti samanlaisten ongelmien parissa ja ratkaisu haasteeseen löytyy todennäköisesti, kun uskaltautuu mukaan ja avaa suunsa.

Vertaistuen merkitys ei ole tutkimustenkaan mukaan vähäinen. Esimerkiksi Reunanen (2013) huomauttaa, että kun opiskeluryhmä hajoaa opinnäytetyövaiheessa, puuttuu usein myös vertaistuki.

Kuinka löydämme sinut?

Kuinka opiskelijan löytää, kun hän ei vastaa viesteihin? Laureassa tehty kokeiluja muun muassa lähettämällä tekstiviestejä. Joskus opiskelija on toivonut esimerkiksi koulutuspäällikön yhteydenottoa. Kuitenkin kävi niin, että edes koulutuspäällikkö ei saanut opiskelijalta vastausta lähettämiinsä viesteihin. (Aho, Martikainen, Mäkelä & Nykänen, 2021, i.a.)

Kuva 1. Opinnäytetyön avainsanoja. Kuva tehty Word Artsanapilvityökalulla.

Asioiden oppiminen vaikeutuu ja kynnys tekemiseen nousee, kun niitä siirtää. Siksi olisi tärkeää, heti alusta saakka, osallistua aktiivisesti seminaareihin ja hakeutua toisten, samassa tilanteessa olevien seuraan.

Oppari etenee ryhmässä ripeästi

Lahtinen (2017, i.a.) esittelee teemahaastatteluaineiston, joka kerättiin sosiaali- ja terveysalan opiskelijoilta, opettajilta sekä opinnäytetöiden työelämäohjaajilta. Kerätty aineisto analysoitiin soveltaen sisällönanalyysia. Sisällönanalyysin avulla pyrittiin luomaan jäsentynyt kokonaiskuva tiedonantajien kokemuksista ryhmämuotoisesta opinnäytetyöohjausprosessista.

Tutkimuksen tulokset niin opettajien kuin opiskelijan kokemusmaailmassa tukivat **ryhmän positiivisesti motivoivaa vaikutusta** opinnäytetyön etenemiseen. Käytännössä opinnäytetyöprosessin alkuvaiheessa ryhmästä saatiin käytännön neuvoja opinnäytetyön tekemiseen ja työelämäyhteistyöhön. Vastaavasti opinnäytetyön ohjaajalta saatu tuki auttoi prosessissa alkuun. On hyödyllistä kaikkien kannalta, kun ryhmässä on useampi opiskelija samanaikaisesti samanlaisten opinnäytetyöhön liittyvien asioiden parissa. Se auttaa konkreettisesti asioiden jäsentelyssä. Etenkin kun tätä tehdään yhdessä ohjaajan kanssa. Prosessi etenee todennäköisesti huomattavan ripeästi. Lisäksi havaittiin, että opinnäytetyön ohjaajan oma innostuneisuus opinnäytetyöprosessia ja ohjaamista kohtaan innostaa opiskelijoita opinnäytetyön tekemisessä. (Lehtinen 2017, i.a..)

Yksi vaihtoehto vertaisohjaus?

Voisiko yksi vaihtoehto opinnäytetyön ohjaukseen olla vertaisohjaus? Opinnäytetyön mallikkaasti tehnyt opiskelija voisi toimia vertaisohjaajana ja kertoa oman prosessinsa nousut ja laskut. Voisiko vertaisohjaus olla avain opinnäytetyöprosessin solmujen avaamisessa?

Esimerkiksi Maire Ketola (i.a.) huomauttaa, että opinnäytetyöprosessin etenemisen ja sen laadun arvioinnissa voidaan käyttää itsearvioinnin ja opettajan ohjauksen lisäksi vertaisohjausta. Hän tarkentaa, että vertaisohjaus opinnäytetyöprosessissa tarkoittaa samassa opiskelutilanteessa ja samojen haasteiden kanssa työskentelevien vertaisten vastavuoroista kokemusten vaihtoa ja vuorovaikutteista kommunikointia. Käytännössä vertaisohjaus on yhdessä tekemistä, osaamisen ja erilaisten vaihtoehtojen esilletuomista – parastamista.

Vai olisiko yksi tapa helpottaa opinnäytetyön tekemistä, että sitä ryhdyttäisiinkin tekemään jo vuotta aikaisemmin ja se puristettaisiin läpi ohjaajan ja ryhmän tuella? Yksinkin toki saisi tehdä, mutta lähtökohtana olisi mahdollisuus tehdä se pidemmässä prosessissa. Ehkä se sitten on ristiriidassa sen työn tekemisen itsenäisyyden kanssa.

Margit Mannila
lehtori, KTT
SeAMK

Margit Mannila on lehtori ja KTT SeAMKissa, joka innostuu erityisesti yrittäjyydestä ja ympäristöoikeudesta. Mannilan intohimona on uusien asioiden oppiminen ja hän jäsentää asioita mielellään kirjoittamalla.

Lähteet

Aho, P., Martikainen, S., Mäkelä, E. & Nykänen, A. 2021. Kokemuksia tekstiviestiin perustuvasta etsivästä toiminnasta opiskelijoiden opintojen edistymisen tueksi. Laurea Journal. Viitattu 11.5.2023. https://journal.laurea.fi/kokemuksia-tekstiviestiin-perustuvasta-etsivasta-toiminnasta-opiskelijoiden-opintojen-edistymisen-tueksi/#ffdd348e

Ketola, M. (i.a.). Vertaisohjaus opinnäytetyöprosessissa. Case vertaisohjauksen käytöstä työvälineenä opinnäytetyöprosessin aikana Kajaanin ammattikorkeakoulun sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla

Lahtinen, P. 2017. Ryhmänohjauksesta ja ryhmästä tukea opinnäytetyöprosessissa. LAMK RDI Journal. [Verkkolehti]. Viitattu 11.5.2023. http://www.lamkpub.fi/2017/04/21/ryhmanohjauksesta-ja-ryhmasta-tukea-opinnaytetyoprosessissa/

Reunanen, E. (2013). Vertaistuki opinnäytetyöprosessin voimavarana. Opinto-ohjaajakoulutus. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Vertaistyötuki opinnäytetyönprosessin voimavarana. Viitattu 11.5.2023. http://www.evokes.fi/database/fileserver/files/268